
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра фінансів, банківської справи та страхування СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	--	---

Назва курсу	Фінансове право
Викладач	Коцюрба Ольга Юріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(066)7666205
Е-mail	kotsyurbaolga@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки Форма контролю: екзамен Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т.ч. лекції – 36 годин, практичні заняття – 36 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Державне регулювання економіки, Гроші та кредит, Фінанси, Страхування

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є опанування студентами механізму виникнення, зміни та припинення фінансово-правових відносин, а також нормативно-правового забезпечення у сфері публічних фінансів, формування правової свідомості та правової культури, вдосконалення навичок використання теоретичного і нормативно-правового матеріалу при вирішенні практичних завдань забезпечення необхідних умов функціонування підприємств, установ та організацій різних форм власності та господарювання.

Завдання вивчення дисципліни:

– визначення та обґрунтування необхідності поглибленого вивчення фінансово-правових понять і категорій, засобів правового регулювання різноманітних процесів у сфері фінансів;

– вивчення теоретичного змісту предмета та методології фінансового права, його норм, принципів, системи, особливостей виникнення та розвитку фінансово-правових відносин;

– засвоєння правових знань щодо фінансової діяльності держави, пов'язаної з мобілізацією, розподілом, перерозподілом та використанням централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів держави та органів місцевого самоврядування;

– аналіз джерел фінансового права та практики їх застосування;

– формування вміння забезпечити суворе дотримання і виконання правових приписів, правильно застосовувати нормативно-правові акти у практичній професійній діяльності.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноросійському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	<p>Тема 1. Предмет, метод, система та джерела фінансового права. Предмет фінансового права. Метод фінансово-правового регулювання. Поняття Поняття фінансового права. Система фінансового права. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права. Джерела фінансового права. Особливості та класифікація фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми. Поняття та особливості фінансових правовідносин. Види фінансових правовідносин, їх суб'єкти. Права та обв'язки учасників фінансових правовідносин.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
2	<p>Тема 2. Фінансова діяльність держави, її правові аспекти. Фінанси як економічна та юридична категорія. Фінансова політика держави як предмет фінансового права. Принципи фінансової діяльності держави. Методи здійснення фінансової діяльності. Фінансова система України як предмет дослідження фінансового права. Складові елементи фінансової системи та відповідні їм правові інститути. Система і правове положення органів влади, що здійснюють фінансову діяльність держави.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
3	<p>Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини. Фінансово-правові норми, їх загальна характеристика. Види та зміст фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми. Фінансово-правові відносини, поняття, зміст. Класифікація фінансово-правових відносин. Суб'єкти фінансового права. Способи правового захисту законних інтересів суб'єктів фінансово-правових відносин. Методи фінансового права. Основний метод фінансово-правового регулювання. Поєднання методів переконання та примусовості в фінансовому праві.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
4	<p>Тема 4. Правові основи фінансового контролю в Україні. Сутність та види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Види перевірок. Професійний фінансовий контроль. Повноваження Верховної Ради України у сфері фінансового контролю. Повноваження Президента України та Кабінету Міністрів України у сфері фінансового контролю. Місце Міністерства фінансів у системі органів фінансового контролю. Контрольні повноваження Державної казначейської служби України. Повноваження Державної служби фінансового моніторингу України. Контрольні повноваження Державної податкової служби України.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
5	<p>Тема 5. Бюджетне право і бюджетний устрій України. Поняття бюджету та принципи його формування. Види бюджетів. Співвідношення бюджетного і фінансового права. Поняття та предмет бюджетного права. Метод</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань.

	бюджетного права. Бюджетні матеріальні та процесуальні норми. Система бюджетно-правових відносин. Особливості бюджетних правовідносин.		4. Пройти тест в Moodle
6	Тема 6. Бюджетний процес в Україні. Поняття та правові основи бюджетного процесу в Україні. Принципи бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Бюджетна класифікація. Стадії бюджетного процесу. Порядок складання, розгляду та затвердження бюджету. Стадія виконання бюджету. Контроль за виконанням бюджету. Порядок складання та затвердження звіту про виконання бюджету. Відповідальність, що передбачена чинним законодавством за порушення бюджетного законодавства.	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
7	Тема 7. Система оподаткування в Україні. Непрямі податки. Поняття, ознаки та функції податку. Поняття збору (плати, внеску). Загальні засади встановлення податків і зборів. Елементи юридичного складу податку як юридичної конструкції. Поняття та зміст податкової системи України. Класифікація та види податків. Поняття та джерела податкового права. Джерела податкового права. Система податкового законодавства. Місце Податкового кодексу України в системі податкового законодавства. Поняття непрямого податку. Ознаки непрямого податку. Види непрямих податків.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
8	Тема 8. Податок на прибуток підприємств. Поняття та платники податку на прибуток. Визначення об'єкту оподаткування. Визначення неприбутковості підприємств. Порядок нарахування амортизації основних засобів. Методи нарахування амортизації за даними бухгалтерського обліку та Податкового кодексу на об'єкт оподаткування. Коригування об'єкта оподаткування. Ставки оподаткування. Умови пільгового оподаткування. Строки сплати податку. Податкова декларація.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
9	Тема 9. Правове регулювання податку на доходи фізичних осіб. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Спрощена система оподаткування. Поняття та платники податку на доходи фізичних осіб. Розподіл податку на доходи фізичних осіб між окремими ланками бюджетної системи. Об'єкти та основна ставка оподаткування. Поняття військового збору, порядок визначення та сплати до бюджету. Порядок оподаткування пасивних доходів. Сутність, порядок надання та визначення податкової знижки. Види податкових соціальних пільг. Порядок надання податкових соціальних пільг. Оподаткування доходів від продажу рухомого і нерухомого майна. Порядок оподаткування спадщини і подарунків. Порядок сплати податку на доходи фізичних осіб. Система оподаткування фізичних осіб – підприємців. Перелік доходів фізичної особи – підприємця на загальній системі. Витрати підприємця, які враховуються при визначенні чистого доходу. Об'єкт оподаткування підприємця на загальній системі та ставки податку. Порядок сплати податків підприємця на загальній системі протягом року. Декларування доходів підприємця за рік. Групи спрощеної системи оподаткування. Види діяльності, які не дають права	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle

	платнику обрати спрощену систему. Ставки податку в розрізі груп платників. Порядок подання звітності платників єдиного податку.		
10	<p>Тема 10. Місцеві податки і збори: особливості правового регулювання.</p> <p>Види місцевих податків. Перелік місцевих податків і зборів, які є обов'язковими для встановлення на території села, селища, міста. Податки на майно. Об'єкти житлової нерухомості, які підлягають оподаткуванню. Пільги при нарахуванні податку з об'єктів житлової нерухомості. Ставки податку з об'єктів житлової нерухомості. Об'єкти нежитлової нерухомості, що звільнені від оподаткування. Порядок обчислення та сплати податку юридичними та фізичними особами. Платники транспортного збору. Об'єкт оподаткування транспортним податком. Ставка транспортного збору та порядок сплати. Платники земельного податку. Діючі пільги із сплати земельного податку для фізичних осіб. Пільги щодо сплати земельного податку юридичними особами. Особливості обчислення орендної плати. Порядок сплати земельного податку юридичними особами. База оподаткування, ставки, порядок встановлення та сплати туристичного збору. Пільги при справлянні туристичного збору. Ставки збору за місця для паркування транспортних засобів, порядок обчислення і сплати цього збору.</p>	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
11	<p>Тема 11. Правові основи державного кредиту.</p> <p>Поняття державних та місцевих запозичень. Поняття та особливості державного кредиту. Суб'єкти правовідносин по державному кредиту. Сутність та види державного боргу. Прийняття рішення про державні запозичення, визначення їх розміру та порядок погашення. Форми управління державним боргом. Реєстр державного боргу, Реєстр державних гарантій, Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій. Ринок місцевих (муніципальних) запозичень.</p>	14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
12	<p>Тема 12. Правові основи кошторисно-бюджетного фінансування.</p> <p>Система публічних видатків. Поняття та принципи бюджетного фінансування. Кошторис бюджетної установи: поняття, види та розділи. План асигнувань. Штатний розпис. Лімітні довідки про бюджетні асигнування та їх призначення. Поняття та стадії кошторисного процесу. Складання проектів кошторисів. Розгляд та затвердження кошторисів. Внесення змін до кошторисів. Виконання кошторисів. Контроль органів Державної казначейської служби за виконанням кошторисів.</p>	14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
13	<p>Тема 13. Правові основи банківської діяльності.</p> <p>Сфера публічно-правового регулювання банківської діяльності. Особливості фінансово-правових відносин за участю банків. Предмет банківського права та місце його норм в системі фінансового права України. Законодавство про банки і банківську діяльність в Україні. Банківська система України: рівні та види банків. Правовий статус Національного банку України. Керівні органи та структура Національного банку України. Правовий статус інших банків в Україні. Поняття і сутність державного банку. Поняття і сутність комерційного банку. Поняття і сутність банку з іноземним капіталом. Організаційно-правова форма банків.</p>	14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle

	Правові основи створення, реорганізації і ліквідації банків. Правове регулювання організації та діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Відповідальність банків за порушення банківського законодавства.		
14	Тема 14. Правове регулювання валютного законодавства і валютного контролю. Правове регулювання валютних відносин. Поняття та види валютних відносин. Поняття валюти та валютних цінностей. Суб'єкти валютних правовідносин. Порядок ліцензування операцій з валютою і валютними цінностями. Переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України. Валютне регулювання і валютний контроль. Валютні обмеження. Органи, що здійснюють валютне регулювання і валютний контроль. Національний банк України як орган валютного контролю. Уповноважені банки. Комерційні банки як агенти валютного контролю. Відповідальність за порушення валютного законодавства України.	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань 4. Пройти тест в Moodle
	Разом	150	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;

- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;

- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Дмитрик О. О., Алісов Є. О., Кобильнік Д. А. Фінансове право: підручник. К., Юридикаб 2022. 466 с.

2. Іванський А. Й. Фінансове право: підручник. Міжнар. гуманітар. ун-т, 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Юнікорм Інтер, 2022. 484 с.

3. Савченко Л. А., Коваленко А. А., Анрущенко Г. С. Фінансово-контрольне право: підручник. 2-ге вид. К., Юнікорм Інтер, 2021. 348 с.

4. Тетарчук І., Дяків Т. Фінансове право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К., ЦУЛ, 2020. 160 с.

5. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2018. 150 с.

6. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 253 с.

7. Фінансове право : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти). 2-ге вид., доопр. і доп. [Електронне видання] / Т. Латковська, М. Сідор, Т. Голоядова. Одеса : Фенікс, 2023. 140 с.

8. Фінансове право: підручник / за заг. ред. О. П. Гетманець ; [Бандурка О. М., Гетманець О. П., Жорнокуй Ю. М. та ін.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.

9. Фінансове право : підручник / за ред. Т. Є. Кагановської та М. П. Кучерявенка ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 432 с.

10. Фінансове право (схеми) / за ред. І. М. Бондаренко та Т. Є. Кагановської ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 276 с.

Додаткові:

1. Валютне регулювання: навч. посіб./ Ю. М. Бездітко, О. О. Мануйленко, Г. А. Стасюк. Херсон: Олді-плюс, 2021. 272 с.

2. Вітліна М. О., Шульга Т. М. Міжнародні заходи протидії ухиленню від сплати податків. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 1. С. 178-180.

3. Гарбінська-Руденко А. В. Правові аспекти врегулювання подвійного оподаткування між Україною та окремими зарубіжними країнами. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 200-203.

4. Греца Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 420 с.

5. Державні фінанси в транзитивній економіці: навч. посіб./ Л. М. Горбач, М. І. Карлін, Л. Я. Новосад [та ін.] ; за заг. ред. М. І. Карліна. Київ: Кондор, 2020. 220 с.

6. Кредитування і контроль: навч.-метод. посіб. (у схемах і комент.) / М. Г. Дмитренко, В. С. Потлатюк. Київ: Кондор, 2021. 296 с.

7. Місцеві фінанси: навч. посіб./ Н. Г. Чуйко, К. М. Владимиров. Херсон: Олді-плюс, 2021. 352 с.

8. Мудрак Н.О. Національні механізми боротьби з ухиленням від оподаткування через офшорні юрисдикції в країнах ОЕСР. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25. ч. 2. С. 5-11.

9. Письменна М.С. Державний аудит та аналіз публічних закупівель: теорія, методологія та практика : монографія. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 452 с.

10. Роль В. Ф., Сергієнко В. В., Попова С. М. Фінансове право. К., ЦУЛ, 2019. 392 с.

11. Фінансове право в умовах цифрової трансформації: колективна монографія / за заг. ред. Т. А. Латковської. Чернівці: Технодрук, 2021. 418 с.

12. Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д.О. Білінський, І.М. Бондаренко, О.О. Головашевич та ін. ; за ред. О.О. Головашевича. Харків : Право, 2020. 268 с.

13. Фінансове право України: навчальний посібник. М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.

14. Фоміна О. В., Музичук М. І. Сучасні аспекти міжнародного регулювання

трансфертного ціноутворення. *Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка*. 2019. Випуск 1 (53). С. 246-251.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
8. Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: постанова Кабінету Міністрів України від 23.01.2015р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2015-%D0%BF>
9. Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015р. № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/6-2015-%D0%BF>
10. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад: постанова Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 р. № 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF>
11. Положення про валютний нагляд: затверджене постановою правління Національного банку України від 03.01.2019 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19>
12. Положення про Державну аудиторську службу України : затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 3.02.2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>
13. Положення про Державну казначейську службу України : затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>
14. Положення про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. № 227р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>
15. Порядок визначення необхідності, розміру та виду майнового забезпечення під час надання кредитів (позик), залучених державою або під державні гарантії : затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2011 р. № 460. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/460-2011-%D0%BF#Text>

16. Порядок встановлення розміру плати за надання кредитів (позик), залучених державою, або державних гарантій: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 р. № 256. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/256-2011-%D0%BF>

17. Порядок здійснення місцевих запозичень: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 р. № 110. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF>

18. Порядок надання місцевих гарантій: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2012 р. № 541. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2012-%D0%BF>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>.

6. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>

7. Верховна рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ФБСС, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.